OGRODY DESZCZOWE DIY

OGRÓD DESZCZOWY, CO TO JEST?

Ogród deszczowy to nasadzenia roślin w gruncie lub pojemniku, które usuwają zanieczyszczenia z przepływającej wody deszczowej zbieranej z powierzchni dachów. Dzięki ogrodom deszczowym mniej wody opadowej spływa do kanalizacji, ponieważ zostaje ona zatrzymana w warstwach filtracyjnych, a nastpępnie odparowana do atmosfery. Ogród deszczowy poprawia mikroklimat, jednocześnie pełni funkcję ozdobną.

Chociaż ogród deszczowy przypomina zwykły ogród, **sadzone są w nim szczególne rośliny hydrofitowe**. Ich korzenie bądź kłącza zatrzymują zanieczyszczenia z pobranej przez siebie wody, np. metale ciężkie i związki białkowo-tłuszczowe.

Także **podłoże ogrodu,** dzięki odpowiednio dobranym warstwom piasku i żwiru, **zatrzymuje zanieczyszczenia zawarte w wodzie.**

Ogrody deszczowe mają na celu **oczyszczenie wody deszczowej** zbieranej przez rynny. Można je sadzić przy budynkach, a wykonanie nie wymaga specjalistycznej wiedzy ani sprzętu.

OGRÓD DESZCZOWY

MOŻE POWSTAĆ W:

SKRZYNI

GRUNCIE

ZRÓB TO SAM

Możesz samodzielnie zbudować swój ogród deszczowy. Do jego wykonania nie potrzebujesz specjalistycznej wiedzy ani sprzętu.

JAK ZACZĄĆ BUDOWĘ?

LOKALIZACJA

Ogród deszczowy najlepiej umieścić bezpośrednio przy źródle odprowadzającym deszczówkę z dachów, czyli przy rynnie. Może się zdarzyć, że jej wylot będzie umieszczony za nisko. Wtedy należy skrócić rynnę na poziomie pojemnika z roślinami. Takie zlokalizowanie ogrodu pozwoli uniknąć kupowania rur doprowadzających wodę. Skrzynia z roślinami powinna być oddalona od ściany budynku minimum 30 cm.

WIELKOŚĆ

Aby określić optymalną wielkość ogrodu deszczowego, należy oszacować powierzchnię dachu budynku, z jakiej odprowadzana jest woda do rynny, z której woda zasili pojemnik z roślinami. Wielkość pojemnika powinna wynosić około 2% powierzchni dachu, np. dla rynny zbierającej wodę z 50 m^2 dachu będzie to zbiornik o powierzchni 1 m^2.

W trakcie doboru miejsca na ogród deszczowy warto zwrócić uwagę na to, aby nie przeszkadzał w dostępie do urządzeń technicznych przy budynku (np. kratek wylotowych lub skrzynek z instalacją elektryczną). Nie można też postawić pojemnika z roślinami na włazie od systemu kanalizacji.

POTRZEBNE MATERIAŁY

SKRZYNIA

Zbudowanie skrzyni nie jest skomplikowane. Nie ma konkretnych zaleceń dotyczących materiału, z jakiego wykonamy pojemnik (może być np. z desek). Powinien być on mocny i wytrzymały na napór ziemi i warunki atmosferyczne, w tym mroźne zimy.

RURY

W skrzyni umieszczamy dwie rury o średnicy 90 mm każda:
- ułożoną horyzontalnie rurę drenującą,
- rurę przelewową ustawioną pionowo.

FOLIA DO OCZKA WODNEGO

Kupimy ją w sklepach ogrodniczych. Najlepsza będzie o wymiarach odpowiadających wielkości pojemnika, tak by nie trzeba było jej kleić. Dla przykładu:
Jeśli ogród ma 0,6 m szerokości i 1,8 długości to folia powinna mieć wymiary przynajmniej:
95 cm (wysokość skrzyni) x 2 x 0,6 (szerokość skrzyni) = 2,5 m szerokości
95 cm (wysokość skrzyni) x 2 x 1,8 (długość skrzyni) = 3,7 m długości.

ROŚLINY

Wybieramy tzw. rośliny hydrofitowe, które oczyszczają wodę oraz znoszą okresy suszy i zalewania. Zaleca się wykorzystanie roślin wieloletnich (bylin), by uniknąć corocznych nasadzeń, które poruszają warstwy drenujące.

ZIEMIA

Warstwa żwiru - 20 cm.
Warstwa piasku - 10 cm.
Warstwa mieszanki piasku i ziemi ogrodniczej - 40 cm

Rurę przelewową dostaniesz w każdym sklepie budowlanym. Pytaj o rury PCV (kanalizacyjne lub wentylacyjne).

PIASEK

ŻWIR
najlepiej okrągły, czyli rzeczny o frakcji 8 mm

Zwróć uwagę, żeby do warstwy żwiru nie dostały się np. liście lub śmieci, które mogłyby blokować przestrzenie i utrudniać odpływ nadmiaru wody pomiędzy żwirem.

BUDOWA OGRODU DESZCZOWEGO

PRZEKRÓJ PRZEZ SKRZYNIĘ OGRODU DESZCZOWEGO

z wypełnieniem warstwami drenującymi

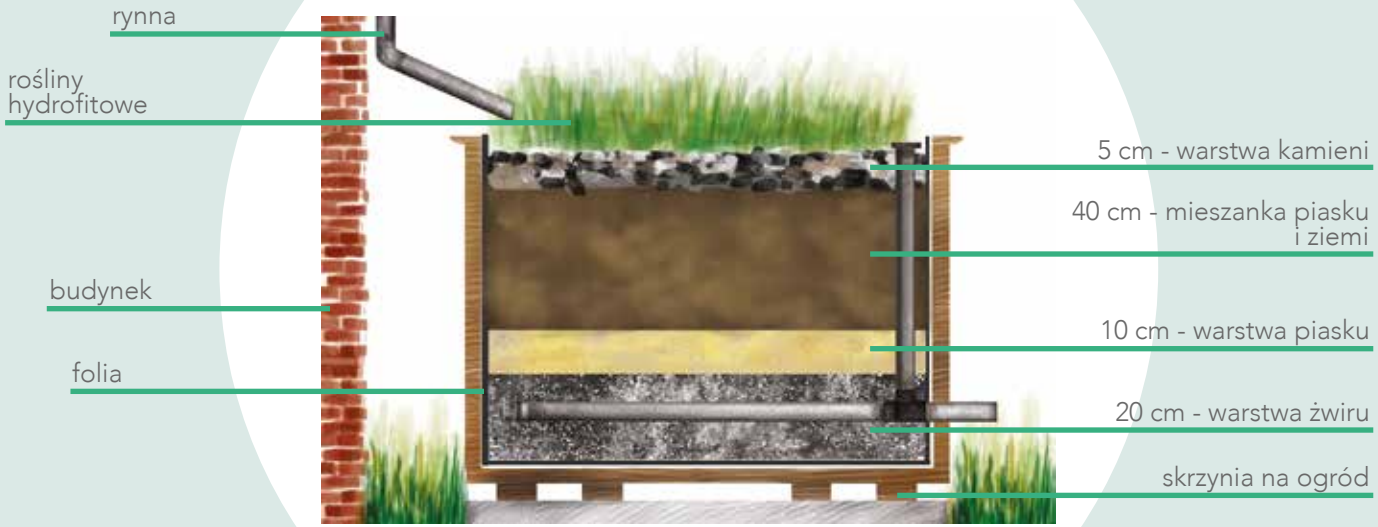

Szczegółowa instrukcja budowy ogrodu deszczowego: **www.sendzimir.org.pl/publikacje/ogrody-deszczowe**

NASZE
REALIZACJE

Obejrzyj nasze realizacje.
Pozwolą Ci zbudować ogród deszczowy krok po kroku.

BUDOWA
OGRODU W GRUNCIE

1. Wykonanie wykopu.

2. Rozłożenie folii i rozsypanie żwiru.

3. Zamontowanie rur: drenażowej i przelewowej, zasypanie piaskiem.

4. Zasypanie koryta doprowadzającego wodę z rynny ziemią i piaskiem (proporcje 1:4).

5. Aranżacja terenu wokół ogrodu deszczowego.

6. Sadzenie roślin hydrofitowych w ogrodzie deszczowym.

7. Zasypanie żwirem, ułożenie płaskich kamieni rozprowadzających wodę po ogrodzie.

8. Założenie kapturka przelewowego PONIŻEJ powierzchni terenu okalającego ogród.

9. Intensywne podlanie ogrodu.

Stowarzyszenie ONJATY, ul. Dolna 135 gmina Brójce, Bukowiec, 03.05.2015 r.

Do ogrodu wystarczy 50 % sadzonek roślin hydrofitowych. Ważny jest taki dobór roślin, by znosiły zarówno okresy suszy jak i czasowego zalania, a także były dostosowane do stanowiska: nasłonecznionego lub cienistego - w zależności od lokalizacji ogrodu.
W ogrodzie deszczowym z pewnością sprawdzą się **turzyce, kosaćce i sity.** Rośliny należy sadzić dość gęsto (6 sadzonek na m² ogrodu). Sadzonki najlepiej kupować w szkółkach ogrodniczych. Powinny wyglądać zdrowo - liście bez przebarwień i oznak żerowania szkodników.

BUDOWA
OGRODU W SKRZYNI

1. Przygotowanie donicy i obcięcie rynny na odpowiedniej wysokości.

2. Wyłożenie pojemnika folią do oczka wodnego.

3. Montaż rur: drenażowej i przelewowej.

4. Wypełnienie skrzyni kolejnymi warstwami: żwiru (20cm), piasku (10cm) i ziemi z piaskiem (1:4).

5. Sadzenie roślin.

6. Wysypanie ozdobnym kamieniem i żwirem.

7. Obcięcie wystających fragmentów folii.

8. Zamontowanie wylotu rynny na odpowiedniej wysokości.

9. Intensywne podlanie ogrodu.

Zgromadzenie Sióstr Misjonarek Miłości, ul. Struga 90A, Łódź, 13.06.2015 r.

ŁAŃCUCH DESZCZOWY

Swój ogród deszczowy

możesz dodatkowo uatrakcyjnić montując łańcuch deszczowy zamiast tradycyjnej rynny.

Łańcuch deszczowy

wygląda atrakcyjnie przez cały rok - także zimą, gdy „obrasta" lodem. Kupisz go w każdym sklepie metalowym, w tej roli doskonale sprawdzi się zwykły łańcuch ocynkowany.

Akademicki Ośrodek Inicjatyw Artystycznych, ul. Zachodnia 54, Łódź, 07.06.2015 r.

DOKUMENTACJA
WYBRANYCH WARSZTATÓW
PRZEPROWADZONYCH W RAMACH PROJEKTU

Festiwal Myślenia Projektowego, Wi-Ma, ul. Piłsudskiego 135, Łódź, 21.06.2015 r.

Gimnazjum im. Św. Jadwigi Królowej Polski, Kurowice, 19.06.2015 r.

Centrum Zajęć Pozaszkolnych nr 2, ul. Sopocka 3/5, Łódź, 20.06.2015 r.

PRZED

PO

Przykład ogrodu deszczowego znajdującego się przy ul. Struga 90A w Łodzi.

Szczegółową instrukcję budowy ogrodu deszczowego znajdziesz pod adresem:
www.sendzimir.org.pl/publikacje/ogrody-deszczowe

Projekt *Łódzkie Ogrody Deszczowe – edukacja o zrównoważonym gospodarowaniu wodą w mieście* dofinansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi.

FUNDACJA SENDZIMIRA

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W ŁODZI

Łódź, 2015 r.